

МІЖНАРОДНА СЕРТИФІКАЦІЯ КОМП'ЮТЕРНИХ КОРИСТУВАЧІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ (ДОСВІД ЕСТОНІЇ, ЛАТВІЇ, ЛИТВИ)

Наталія Сороко, к.п.н.

Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України,
м. Київ

Оцінювання навичок, вмінь та знань у сфері інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) являється однією із важливих проблем сучасної освіти. При цьому дослідження щодо моніторингу та оцінювання інформаційно-комунікаційної компетентності (ІК-компетентність) вчителів є актуальним, перш за все, у зв'язку з інтенсивним розвитком інформаційного суспільства, постійною необхідністю у розвитку вмінь та здібностей вчителів адаптуватися до появи та використання нових ІКТ та ін., оскільки саме вчителі є одними з тих, хто впливає на становлення, розвиток сучасної конкурентоспроможної молоді.

З цього приводу значний інтерес представляє досвід зарубіжних країн, зокрема тих, які нещодавно увійшли до Європейського Союзу та у значно короткий період провели реформування освіти у галузі інформатизації, наприклад, Естонія, Латвія і Литва.

Проблема оцінювання ІК-компетентності вчителів аналізується у роботах вітчизняних дослідників В.Ю. Бикова, М.І. Жалдака, О.І. Локшиної, Н.В. Морзе, О.В. Овчарук, С.О. Семерікова, О.В. Співаковського, О.М. Спіріна та ін., естонських вчених Т. Вьолятага (*Terje Väljataga*), М. Лаанпере (*Mart Laanpere*), Х. Полдоя (*Hans Põldoja*), К. Тамметс (*Kairit Tammets*), учених Латвії С. Калніна (*S. Kalnina*), І. Кангро (*I. Kangro*) та ін., литовських науковців Є. Куріловаса, (*Eugenijus Kurilovas*), В. Браздейкіса (*Vaino Brazdeikis*) та ін.

Суттєвою задачею щодо оцінювання ІК-компетентності вчителів є створення єдиного стандарту цієї компетентності, рішенням якої, зокрема, займаються дослідники у межах програми Європейські комп'ютерні права (англ. *The European Computer Driving Licence (ECDL)*) в рамках Європейської сертифікації комп'ютерних користувачів [1].

ECDL – міжнародна сертифікація комп'ютерних користувачів, визнана як стандарт комп'ютерної грамотності Європейською комісією, ЮНЕСКО, Радою Європейських Професійних Інформаційних Товариств, Європейським товариством інформатики, міністерствами освіти різних країн.

Так, у 2014 році розпочато проект *Online4EDU*, в межах якого проводиться навчання та оцінювання вчителів за стандартом *ECDL* [2]. У ньому беруть участь п'ять організацій-партнерів з Естонії, Латвії, Литви, Німеччини та Ірландії. Проект заснований в рамках програми *Erasmus +* Європейської комісії.

Метою проекту *Online4EDU* є підтримка вчителів щодо розвитку їх ІК-компетентності для удосконалення навчально-виховного процесу загальноосвітнього навчального закладу.

Гіпотеза проекту: Інтернет-інструменти для спільної роботи вчителів та учнів, може збагатити викладання і навчання з усіх предметів у школі, і

допомогти вчителям знайти, створити і організувати нові, сучасні навчальні матеріали.

На підставі результатів оцінювання *ECDL* в режимі он-лайн, мають бути створені плани навчальних курсів, які відповідатимуть національним потребам у навчанні вчителів країн, що беруть участь у проекті.

Тестові питання *ECDL* пропонуються чотирьох типів:

- множинний вибір з чотирма відповідями, де тільки одна відповідь є правильною;

- множинний вибір із зображень і чотирма відповідями, де тільки одна відповідь є правильною;

- питання правда/неправа (англ. *True / False*), які вимагають у того, хто проходить тест, вибрати вірне твердження;

- питання, що перевіряють практичні навички (англ. *Hotspot*).

Програма складається з 7 незалежних модулів:

1. Основи інформаційних технологій;

2. Використання комп'ютера та робота з операційними системами;

3. Текстові редактори (*Microsoft Word*);

4. Електронні таблиці (*Microsoft Excel*);

5. Бази даних(*Microsoft Access*);

6. Менеджерська і презентаційна графіка(*Microsoft PowerPoint*);

7. Послуги в інформаційних мережах(*Internet Explorer, Outlook Express*).

До кожного з вищезазначених модулів створено тести, після проходження яких учитель отримує сертифікат *ECDL*.

Отже, оцінювання ІК-компетентності вчителів, яка охоплює аналіз їх здатності орієнтуватися в інформаційному просторі, оперувати даними на основі використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до вимог інформаційного суспільства для ефективного виконання професійної діяльності, включає такі основні напрямки дослідження:

- готовність учасників навчального процесу використовувати ІКТ;

- здатність особистості застосовувати сучасні ІКТ для вирішення навчальних, професійних і наукових проблем;

- відповідні знання, навички та вміння застосовувати їх для практичної діяльності.

Сертифікат *ECDL* є перспективним інструментом для здійснення оцінювання та рішення щодо стандартизації ІК-компетентності вчителів.

Література

1. ICT competencies and pedagogical application skills for teachers [online]. 2010 – 24 p. – URL: http://www.dieberater.com/fileadmin/images/EU_Abteilung/ICTeacher_EN.pdf.

2. Mockler F. O1-A2: Results - Beneficiaries' Skills Gap and Training Needs Analysis Beneficiaries' Skills Gap and Training Needs Analysis. [online]. – 2015 – URL: <http://www.online4edu.eu/index.cfm/secid.181>.